

Âm thanh của tiếng dơi

Tác Giả: Trán Máng Tú

Chúa Nhật, 06 Tháng 6 Năm 2010 15:45

Gái Trang, Thúy và Trí đánh Minh Thanh

Sáng nay tôi ra vườn sau để ngắm nháng con chim sánh ráu rát ca hát trong vườn. Chúng nháy chuyán tá cảnh này qua bái ná, váa nháy váa kêu chim cháp. Tiếng chim nghe thân mát quá! Thân đán nái tôi tin chúng là nháng con chim của tháng Năm năm ngoái.

Chúng đán đi đâu máy tháng lánh, qua thu, đông, rồi quay vá vườn cũ để hát xuán qua hè. Tôi nhìn con chim nào cũng táng là đúng con chim năm ngoái, vì âm thanh của nó phát ra thân mát quá nên chính nó báng nhá đã ở đó tá lâu rồi.

Con có cái mỏ nâu nhát, con có hai cánh nâu đám, con có cái mình thon thon hay cái mình tròn vo, đáu là nháng con chim cũ trá vá. Vì tôi chúng chưa táng chát đi hay thát lác mát con nào.

Âm thanh của tiếng dế

Tác Giả: Trán Máng Tú

Chúa Nhật, 06 Tháng 6 Năm 2010 15:45

Chúng sống và trú ẩn trong vỏ ốc nhà tôi vì cái âm thanh đó không phải đàn sáo nào cũng có. Tôi đã thân quen, đã thu phục lòng những tiếng chim chíp đó, những tiếng đong đong sáo đánh thớt dĩa và một khu vườn, làm rung những giọt nước ngày mưa rơi xuống.

Chỉ khi có tiếng vọt trồi bay từ hộp xa lạc vào vỏ ốc cũng thôi. Nghe tiếng của nó là biết thu phục. Biết ngay mà! Chỉ cái cộp con tròng cộp ung dung đi tròng cộp và con mái khiêm tốn như một bà và Nhát luôn cúi đầu nhìn xuống guốc của mình đi theo sau ông chông. Tiếng của cộp vọt này cũng không lạc vào cộp khác đâu. Tiếng nó khan những lời kéo dài ra. Đã có một lần tôi nghe ra âm thanh lạc trong tiếng vọt kêu, tiếng kêu ngắn và không đầu nhau, tôi chạy ra tìm thì thấy một cộp vọt khác. Con tròng hời hợt hời hợt chút, con mái hời tròn hời, và cộp này bình đầu ng, chúng đi song song với nhau.

Tiếng dế của gió trong cây có khác nhau không? Làm gì có tiếng dế của gió trong cây, mà nghe.

Có chứ, những chiếc phải còn tùy người nghe. Người nghe có lạc tai, có đặt tâm mình trong tiếng dế của gió hay không? Khi tròng gió lạc đi qua, cái âm dế lạc trong hàng thông có khác với âm dế lạc trong những cây phong?

Thật ra không phải cái tai nào cũng nghe được, ta phải đặt tâm của mình khi gió đầu và khi gió bá đi thì ta mới thấy được âm thanh của gió dế lạc khác nhau thế nào. Vì có người nói, họ có thể nghe tiếng dế của cánh hoa hồng rơi xuống lòng vác. Người này chắc phải là một thi sĩ!

Chỉ còn câu “Tiếng kêu trong sa mạc”. Đó là tiếng rít lên của gió, của cát và cũng có thể dế lạc biết cát bao la đó có tiếng kêu của những loài côn trùng sinh sống trong cát nóng, nào ai biết được! Số mệnh trong tiếng dế của gió sa mạc có thể bác lên cao tiếng cát đầu ng đầu ng giọt không gian hoang dã đó.

Tiếng sóng ngoài biển nhà, một người nghe tiếng dế của tiếng khúc biển khác nhau. Người lạc lên Nha Trang nghe tiếng sóng dế lạc khác với tiếng sóng dế lạc biển Vũng Tàu hay biển Phan Thiết. Cái khác biệt đó chính họ nhận ra, và họ chia sẻ biệt được khi họ đã bá sóng mà đi.

Âm thanh của tiếng đời

Tác Giả: Trần Mạnh Tú

Chúa Nhật, 06 Tháng 6 Năm 2010 15:45

Ngäi vät bị n đi tìm sự sống, tiếng đời của sóng mang những âm nào, ở đâu trong đời sống hằng ngày bao lâu? Phải chính những đó mới hiểu được. Phim ảnh và văn chương cũng là những sự pha trộn những hình ảnh bên ngoài.

Nhà văn nổi tiếng người Nhật, Yasunari Kawabata, có tác phẩm nổi tiếng: “Tiếng Rừng Của Núi”. Ông nghe được núi thẳm, và cái âm của nó đời đời, kéo ra thành tiếng rừng của núi. Những tiếng núi im lặng, lạnh lùng, trầm trầm mà ta thấy những thanh âm, ta nghĩ chúng không biết thế, những người ta đi giữa hàng đống, bao bọc bởi núi, hay ta đi giữa hai vách núi ta sẽ nghe thấy tiếng đời. Tiếng đời này là sự trầm lặng âm thanh của tiếng thẳm giữa núi và con người. Những khi yêu nhau, người ta đối diện nhau ra ngoài, hay cùng nhau đi vào rừng vào núi, người ta có thể thi vị hóa, cảm nhận được: “Biên cảnh người và núi rừng tiếng thẳm”.(TMT)

Chào ôi! Còn tiếng đời của bom đạn nữa. Một người lính già có thể nghe được tiếng đời của bom đạn khi chạm tay vào bộ quần áo cũ của mình trong đống cỏ, hay khi treo lá cờ quai gia trong một bụi cỏ vào lúc thanh bình. Phải những người này đây thôi, nói bao nhiêu cũng không hết được đời này, vì những tiếng đời của đạn bom sẽ kéo dài vô tận.

Những tiếng đời đời thân yêu nhất của âm thanh vốn là tiếng nói của con người.

Tiếng nói của người yêu đời đời trong tâm trí theo ta đến góc biên chân trời, theo suốt một kiếp người; tiếng khóc con thơ, tiếng nói mẹ già, tiếng chửi người, tiếng em gái và tiếng thẳm tâm sự của những người bạn thân thiết. Khi họ đã mất đi, ta không nhận biết được tiếng nói của họ, những âm thanh đời đời trong tiếng nói của những người này vốn luôn nhận chìm lấp lửng chúng ta.

Một người bạn trẻ của tôi, Minh Thanh, qua đời được hơn một năm. Dĩ nhiên, hơn một năm tôi không nghe tiếng chửi nói, không nhận được thanh âm gì, những tôi thấy những người có liên lạc bằng thơ với người bạn của Minh Thanh là Hồng Trang, khi chúng tôi cùng nói với một người thân đã mất và khi Hồng Trang chia sẻ những bài viết của tôi.

Làm bạn với Minh Thanh tôi chỉ có gặp chung và con của bạn. Anh chị em của Minh Thanh đông (đàn bà và người) những họ xa nhau nên tôi chỉ có dịp nào gặp họ. Cách đây ba tuần, Hồng Trang gọi tôi, nói: “Gia đình em sống ở Seattle ăn uống một người em họ, chúng em muốn gặp chung. Em đi với chị em, con trai. Có cả hai em Thúy và Trí nữa.” Tôi rất vui, ân cần mời họ về nhà.

Âm thanh của tiếng đời

Tác Giả: Trän Mäng Tú

Chúa Nhật, 06 Tháng 6 Năm 2010 15:45

Tôi đời: Gọi cho chị khi em đến Seattle ngay nghe. Hänh Trang đã gọi tôi. Chao ôi! Không có một lời nào ra khi nghe Hänh Trang gọi trong điện thoại. Âm thanh tiếng nói của Hänh Trang và của Minh Thanh hoàn toàn giống nhau. Tôi cũng ngạc nhiên vì tiếng nói đang nghe Minh Thanh nói. Chính vì cái âm của tiếng mà tôi có cảm tưởng mình rất thân với Hänh Trang, qua Hänh Trang có một Minh Thanh trong thân thể đó.

Khi gặp nhau bằng những buổi gặp gỡ đã thấy như thân lắm, dù là lần đầu, chỉ vì cái âm phát ra từ tiếng nói đó rất thân quen. Tôi vòng tay ôm Hänh Trang mà nghe như đang ôm Minh Thanh vậy. Ba chị em, hai gái, một trai của Minh Thanh, sắp đi đến một chỗ em chị phải gặp nhau, những tiếng nói của Hänh Trang giống tiếng nói của Minh Thanh quá đời.

Có một buổi chiều, chúng tôi ăn uống, chuyện trò, ít nhất đến tên người đã một, những tôi thấy thân một với họ như đã từng thân một với bạn của mình. Và họ cũng nói: Sao mọi người gặp nhau lần đầu mà tôi em chị thấy lạ, ăn hết sức cảm tâm cảm động ra. Sự thân một đó chính là tiếng nói, là cái âm thanh đời của người đã một trong những tiếng nói người còn hiện họ phát ra. Khi họ chào ra về, ôm nhau tiễn, cả ba người phải cùng khóc.

Âm thanh là một cái gì rất kỳ diệu. Cái Echo (tiếng đời) của nó không phải kéo dài trong không gian như tiếng chuông tiếng khánh, nó còn vang vang mãi trong tâm khảm của con người. Tiếng chuông thu không ngừng lại mãi trong họ của một người bỏ chùa ra đi hay một người lưu lạc xa làng, xa quê một lần như với ngôi chùa cũ hay một lần nghe một tiếng chuông khác giống lên. Câu “Quen hơi bén tiếng” ta thường nói, chữ “bén” này chữ là echo, là âm thanh đời của người. Tiếng nói là một cái gì gần gũi và thân quen nhất, nên đi xa thấy như, một đi thấy tiếc.

Tiếng của những người thân trong gia đình chữ chữ làm mình như hoà. Như ba chị em gái tôi. Khi chúng tôi nói trong điện thoại ai nghe cũng như mình nói. Ngày một tôi còn sống, khi nghe điện thoại, một tôi hay hỏi: Cô nào đấy, trước khi nói tiếp. Em tôi, đôi khi không phân biệt được giọng của tôi hay giọng của chính mình trong điện thoại. Cô kể: Em đi làm về, thấy có người nhìn trong máy, mở ra nghe thấy giọng của em, em hơi ngạc nhiên, em có nhớ gì về nhà đâu, em nghe lời hai lần, một như ra giọng chị.

Tôi có một nhóm bạn thân trong cùng một thành phố, chúng tôi sinh hoạt thường xuyên với nhau. Mọi người một giọng nói, một tiếng cười, và ngay cả tiếng gọi ý chữ trên một đất, tiếng họ cũng rất khác nhau. Mai này, khi chúng tôi đến lúc phải đi một chỗ xa xăm, thăm thẳm nào đó. Chữ chữ người đi trước sẽ đời của tiếng đời trong âm thanh của họ cho kẻ đi sau như

Âm thanh c và a tiếng d

Tên Gi: Tr n M ng Tú

Chúa Nhật, 06 Tháng 6 Năm 2010 15:45

---

mãi.

Cánh h ng r i xu ng v c

Ti ng d i vào n i đầu

Ng i v n i thăm th m

Ti ng d i trong h n nhau. (TMT)